

Bu sayfa Őu linkten yazdırılmıŐtır: [<http://www.risaleonline.com/soru-cevap/ingiliz-somurge-bakani-gladston>]

[Üstad Bediüzzaman](#)

Soru

İngiliz Sömürge Bakanı Gladston

İngiliz Sömürge Bakanı Gladston kimdir? Risale'de geçen, "Bu Kur'ân, İslâmların elinde buldukça biz onlara hâkim olamayız. Ne yapıp yapmalıyız, bu Kur'ânı onların elinden kaldırmalıyız; yahut Müslümanları Kur'ândan soğutmalıyız" sözünü ne zaman söylemiştir?

Cevap

Gladston 1845-1846 yıllarında sömürgeler bakanı olarak görev yapmış bir İngiliz siyasetçidir. Daha sonraki yıllarda dört dönem başbakanlık da yapmıştır. 1809-1898 yılları arasında yaşamıştır. Son başbakanlığı ölümünden üç sene önce 1895'de sona ermiştir.

Risale-i Nur'da geçen ve o dönem (1890'lar) gazetelerde yar alan o sözü, muhtemelen bu son başbakanlığı döneminde söylemiştir. Gazetede "İngiliz eski sömürgeler bakanı" şeklinde yer alması sebebiyle Bediüzzaman Hazretleri yalnız o sıfatıyla öğrenip "başbakan" yerine "sömürgeler bakanı" diye zikretmiş olabilir.

Ya da sömürgeler bakanı iken söylediği o söz, başbakanlığı döneminde bizim gazetelerde "Bu zat eskiden böyle diyordu, Őimdi de başbakan oldu!" şeklinde kötü bir haber olarak verilmiş olması da muhtemeldir.

Son olarak Bediüzzaman Hazretleri'nin hadiseyi nasıl aktardığına bakalım:

"Birden o tarihte merhum vâli Tahir PaŐa vasıtasıyla Avrupa'nın Kur'ân'a karşı müthiş bir su-i kasdları var olduğunu bildi. Hattâ bir gazetede İngiliz'in bir müstemlekât nâzırı (sömürge bakanı) demiŐ:

"Bu Kur'ân, İslâm elinde varken biz onlara hakikî hâkim olamayız. Bunun sukutuna (düşürmeye) çalışmalıyız" dediğini işitti, gayrete geldi. ... bir inkılâb-ı fikrî ile merakını değiştirdi. Bütün bildiği ulûm-u mütenevviayı Kur'ân'ın fehmine (anlamaya) ve hakikatlarının isbatına basamaklar yaparak hedefini ve gaye-i ilmiyesini ve netice-i hayatını, yalnız Kur'ân bildi. Ve Kur'ân'ın i'caz-ı mânevîsi O'na rehber ve mürşid ve üstad oldu." (Sikke-i Tasdik-i Gaybî, 1. Şua)